

Vážení hosté, Galerie Věž vznikla jako součást projektu Zpřístupnění věže farního kostela sv. Jana Křtitele ve Frýdku.. Koncepce galerie vyplynula přirozeně - z charakteru samotného vnitřního prostoru věže i z reálných podmínek, které vymezují možnosti instalace.

Chtěli bychom oslovit umělce, pro které by komunikace s tímto výjimečným místem – jeho atmosférou, geniem loci - byla výzvou a inspirací zároveň, a také propojit výtvarné umění s dalšími uměleckými oblastmi.

Zastavím se na okamžik u samotného média instalace, které by mělo tvořit podstatu uměleckých projektů ve věži .

Instalace je multimediální tvorba, umělec zde uplatňuje nejen svůj výtvarný, ale i dramatický talent, pracuje se světlem, prostorem, ale také s časem.

Instalace -na rozdíl od obrazu či sochy- není věčná, fyzicky začíná i končí s výstavou, ve vymezeném čase probíhá pohyb, vnímání i porozumění diváků, kteří do instalace vstupují. Umělec v ní může pracovat také se zvuky, hudbou, pachy, vůněmi, fotografií, videem, tancem..

nejdůležitější je ale pořád konceptuální práce umělce, prostor, který je nejpodstatnějším prvkem instalace je přes své materiální kvality a zdání prostorem myslí, podobně jako prostor divadelní hry.

Instalace je tedy především časoprostorovou metaforou, podobenstvím.

Dovolte mi, abych vám teď představila umělce- autory první instalace ve svatojánské věži.

Pavla Korbičku, absolventa AVU v ateliérech Stanislava Kolíbala a Miloše Šejna , pedagoga na FAVU v Brně a především sochaře, akčního umělce a autora mnoha světelných instalací.

V jeho tvorbě, ukotvené v rozvíjení poloh minimalismu hraje důležitou roli zkoumání světla, jeho přesahů a významů až k zázračnosti okamžiku a místa.

Pavel Korbička se ve věži představuje staticky ukotvenými světelnými instalacemi - které nazval prostě – Vertikály. První z Vertikál , která diváka táhne vzhůru, bych ráda uvedla větou filozofa Heideggera:

„Zvuk večerních zvonů přivádí lidi jakožto smrtelníky před to, co je božské.“

Zvon je už odedávna symbolem propojení pozemského, lidského a toho, co člověka přesahuje....rudě zbarvené světlo této první vertikály je symbolem srdce zvonu, jako středu, z něhož vše vychází... může nás vést k asociacím se zemí, lidským údělem a bolestí, ale také se silou lidské duše a naděje...

Neony se v pojetí Pavla Korbičky zcela odpoutaly od pomíjivých pozláték světa, jsou mu prostředníkem myšlenky, odhaluje skrze ně skryté podstaty věcí a míst, zapojeny do zcela nových souvislostí - dostávají jinou, oduševnělou dimenzi.

O druhé vertikále, kterou celá instalace ve věži vrcholí už neprozradím nic, i když bych velmi ráda, abych vás nepřipravila o její objevení a zážitek s tím spojený..

Dotknu se v této souvislosti jen jména patrona věže - sv. Jana Křtitele..

Další osobností projektu je Oldřich Morys, který je v této chvíli v zahraničí, letošní absolvent téhož ateliéru nefigurativního sochařství, kde působí Pavel Korbička jako asistent a který vede Jan Ambrůz. Myšlení ateliéru pak prezentují pojmy - socha , instalace , prostor. Oldřich Morys je sochař, akční umělec, velmi pohotově a svérázně reagující na své bezprostřední okolí, ať už ve svém rodném městě a v okolní krajině nebo kdekoli se ocitne a je zaujat. Zároveň schopen pracovat naplno v naprosté izolaci.

Jeho instalace Neobyčejně obyčejných věcí ve mně evokuje návrat k téměř ztracenému citu pro to, co skutečně potřebujeme k životu, k prostotě a k zapomenuté poezii obyčejných věcí..

Židle, stůl, talíř a sklenice jsou předměty, které mohou být také možnými symboly, bezpečí, ukotvení, domova..a lidské pospolitosti při společném jídle a rozhovoru..

Věci se tedy také člověka určitým způsobem dotýkají a vzbuzují v něm určité naladění..

Ty nejobyčejnější předměty, které všichni důvěrně známe -najednou pronikají patry věže po vertikále více méně skryté, a tvoří svou reálností a hmotností protipól ke světelným vertikálám Pavla Korbičky. Instalace graduje průnikem sklenice, jako by nám chtěla připomenout křehkou

krásu tohoto předmětu, který denně používáme . Představuje nám ho ze zcela jiného úhlu, možná nejbližší pohledu dítěte, které nejraději zkoumá právě povahu a zvláštnost věcí.

Třetí nezaměnitelnou uměleckou osobností je Lucie Vítková.

Vystudovala hru na akordeon na brněnské Konzervatoři, od roku 2008 studuje kompozici na Hudební fakultě Janáčkovy akademie múzických umění v Brně.

Velmi se věnuje improvizaci, která je - podle jejích slov – způsob, jak v sobě hudbu najít a zprostředkovat ji. Hraje v několika hudebních seskupeních a v poslední době stále častěji spolupracuje také s výtvarnými umělci, naposledy právě s Pavlem Korbičkou na společném projektu – s názvem Akustické obrazy.

Spojení hudební improvizace a výtvarného umění je pro Lucii novou inspirací..

Tato křehká bytost v sobě tají neuvěřitelné množství energie, kreativity, vnímavosti, která - jakoby právě v širokém záběru dalších uměleckých aktivit a precizním provedení každé z nich - gradovala a sílila..Lucie Vítková se dotkla věže v jejím nejcitlivějším bodě - přijmeme-li myšlenku, že zvon je zároveň srdcem věže, pak na základě jeho tepu, skrze jeho rytmus - zvukem a svým srdcem dotváří a modeluje prostor..jejím partnerem je program na bázi celulárního automatu, se kterým společně rozeznívá věž ze samotné její podstaty a v souladu s ní. Výsledkem je 12 tihodinová skladba, charakterizující 12 tihodinový cyklus, která mění svůj rytmus v každé hodině. Hudební struktura se tak postupně rozvíjí od velmi řídké až po hustou v závěru. Dnes tedy uslyšíme 6 hodin z této kompozice. Tóny a souzvuky, které se k vám připojí až při stoupání vzhůru se tak stávají součástí tahu vertikály věže.

Představila jsem vám umělce, kteří přistoupili k věži s mimořádným respektem a citem pro poezii místa. Pod společným názvem Dotknout se místa vytvořili, každý svým osobitým způsobem, čistý, minimalistický koncept, podobenství, jehož podstatou je symbolika vertikály, její síly, jejího tahu vzhůru. Téměř prázdné vstupní prostory věže jsou jakýmsi pomyslným počátkem této vertikály, a teprve při stoupání vzhůru celá instalace graduje a vyjevuje svůj smysl. Je prostá jakékoli okázalosti, nabízí divákovi zcela jiná setkání s pojetím světla, objektu a hudby, než jaký vnucuje mediální hluk, bleskové střídání přemíry obrazů a informací. Nabízí zklidnění a vnímání přístupné každému člověku, pokud je ochoten se zastavit, otevřít se jinému prožitku.

Otevření věže po dobu více než tři měsíců umožňuje divákovi se třeba také vrátit a projít věží sám, nikým nerušen. A právě takový návrat může pomoci přiblížit se a pochopit.

Vážení hosté,

protože celý večer uzavře koncert uskupení Naimina až před půlnocí, ve čtvrt na dvanáct, ráda bych vám už teď představila elektroakustické uskupení severomoravských a pražských nejen hudebníků, ve složení: Petr Mecner, Marek Šindelka, Igor Šelešovský a Daniel Meier. Není samozřejmě náhoda, že večer uzavře právě Naimina, uskupení, pro které je zajímavý prostor navození nových podnětů: ve svých hudebních improvizacích rovněž reagují na daný prostor, pohybují se na pomezí zvuků ticha a noise.. jako pátý hráč by se k nim měl v závěru přidat sám hodinový stroj věže.

Dovolte, abych na závěr poděkovala Lucii Vítkové, Pavlu Korbičkovi, Oldřichu Morysovi a skupině Naimina za toto výjimečné setkání - v rozpětí výtvarného a hudebního umění, a věřím, že pro vás bude také novým obohacením a inspirací.